

REDOVISNING AV RESEBIDRAG INOM TEATER

Resa till Lamu i Kenya

Saara Salminen Wallin, regissör, radioproducent

Tack för det bidrag jag beviljats!

Jag genomförde min inspelningsresa till Kenya/Lamu enligt tidsplan 25.9 -11.10.

Jag flög T/R Stockholm/Arlanda via Kairo till Addis Abeba och därifrån till Nairobi. Dagen efter med inrikesflyg till Kenyas kust och ön Manda, och därifrån med båt till ön Lamu - där jag stannade i 13 dygn.

Nairobi: en dynamisk storstad med giraffer, maraboufåglar, akaciaträd, apor, tiggare, slum, lyxigt, skyline, "gated communities" etc. Jag träffade flera engagerade människorätsaktivister (som bl a arbetade med kampanjer om narkotika och HIV) och jag ville gärna stanna i staden en längre tid än som var planerat.

Lamu: Ön Lamu är den äldsta swahiliorten i Kenya med influenser från besökare under århundraden som arabiska, indiska, portugisiska, brittiskt kolonialistiska, kristna missionärer m fl. Befolkningen är känd för sin gästfrihet och tolerans. Allt detta är fortfarande levande på ön.

Fast idag handlar det till stor del om internationella ekonomiska och politiska intressen, om oljan och byggandet av en jättehamn, som med all säkerhet förstör för ekomiljön och landskapet. Då blir det många "agendor". Det har skett kidnappningar som antagligen handlar om girigheten efter den attraktiva marken.

Allt detta fick jag höra flera versioner om. Som jag spelade in...

Det finns 2 bilar på ön. Befolkningen på ca 100 000 människor antingen går eller färdas på åsnor eller med båtar som numera har motorer (så tyst är det inte!)

Det finns 27 moskéer på ön och 7 kristna kyrkor.

Jag träffade imamen och poeten "Mao" (anhängare till Mao Tse Tung på 70-talet) ett antal gånger. Och jag besökte en kristen kyrka en söndag.

Och så träffade jag amerikanskan Hadija Ernst, som efter en tid som curator på ett stort konstgalleri i Nairobi lever på Lamu som huvudredaktören för tidningen Chonjo, med sin muslimske man (som är musiker) och barn.

Barnen i överlag gjorde ett starkt intryck. De var så glada trots att de pluggade från morgon till sen kväll. Jag besökte en förskola där 4-åringarna lärde sig swahili, engelska och arabiska – samtidigt. Det pågår en konflikt mellan de olika skolsystemen...

Tidvattnet ställde till det. Jag såg nyfödda sköldpaddor instinktivt finna sin väg ner i Indiska Oceanen. Orörda stränder. Samtidigt mycket skräp – brist på/inga soptunnor.

Det blev många möten med lokalbefolkningen.

Jag skänkte mina malariamediciner till det lokala apoteket. Malariarisken var mycket liten på ett hotell i tätort med moskito-nät mm. Det är annat i byarna.

Jag försökte träffa ”berättare” som för den muntliga berättartraditionen vidare, men numera tittar man på TV i stället för lägerelden. Fast ibland eldar man i sitt kök, som vore det i en gammal afrikansk hydda mitt i Lamu Town. Det fick jag se.

Det sägs att Lamu är ett ”matriarkat”. Kvinnorna anses ha mycket makt, särskilt inom familjerna. Jag träffade flera unga kvinnor som berättade om problemet med att dubbelarbeta. De arbetar hela dagen (och behåller sin lön) och har huvudansvaret för barnen samtidigt. Männerna är ”frånvarande” ”spelar spel på torget” och ”sover”.

Jag fick vänner och kontakter att hålla i. Och jag gjorde inspelningar under hela resan och förde anteckningar som jag kompletterar alltefter. Det kommer att ta sin tid att smälta ned ...

Hotel Peponi blev en särskilt viktig mötesplats (oasen för mig!) med deras stora generositet och engagemang för miljön bl. a.

Den återkommande frågan blev:

Skulle det vara möjligt för befolkningen på Lamu att ta språnget till ”egen” modernitet – förbi alla de koloniala/alla de globala intressena till trots - med den säreget egna kulturen intakt..?

Det finns inga (enkla) svar.

Jag lyssnar på materialet och tänker mig att skapa flera hörspele - med olika längd och teman.

Samtidigt som jag är i kontakt med Sveriges Radio/Radioteatern/Dokumentärredaktionen och YLE/Radioteatteri i Finland etc – inför samarbeten.

Med varma hälsningar

Saara Salminen Wallin

Saara.sw@comhem.se